

Medlemsblad for foreningen Retten til Liv

LIV

20. ÅRGANG ■ NR. 1 ■ FEBRUAR 2017

KVINDESAG OG ABORT

- 6 Abort som et instrument til et bedre kvindeliv?
- 8 "Det var ikke mit valg"
- 10 Kvindens ret og fosterets ret - to sider af samme sag
- 13 Abortspørgsmålet og præsidentvalg
- 15 Retten til Livs årsmøde 2017

Retten til Liv vil:

forsvare det ufødte menneskes enestående værdi og ukrænkelige ret til livet.

kæmpe imod dansk lovgivning, der tillader drab på ufødte.

arbejde for bedre støtte til den uplanlagt gravide, der står i en sårbar situation.

hjælpe kvinder, som lider efter en abort.

undervise: Der er brug for viden om fosterets udvikling, det kristne menneskesyn og etiske problemstillinger i forbindelse med abort. Vi tilbyder derfor undervisning og foredrag og producerer relevante materialer.

skabe debat: Abortsagen må ikke blive glemt. Alle opfordres til at tage aktivt del. Vi sætter den fri abort til debat. Vi arrangerer høringer og konferencer og deltager aktivt og målrettet i debatten i dagspressen og på internettet.

demonstrere: Når ord ikke rækker længere, må man gå på gaden. Vi ønsker med symbolske handlinger og billeder at vække vort folk til at se abortens barske virkelighed i øjnene og tage ansvar for det ufødte barn.

rådgive: Ingen skal stå alene i valget mellem barn eller abort. Derfor driver foreningen Abortlinien, hvor der hver aften er mulighed for anonym telefonrådgivning samt tilbud om at knytte kontakt til netværk for den sårbare gravide/mor.

Retten til liv

Sekretariatet
Cedervej 1, Stjær
8464 Galten

Medlemsskab

Årskontingent:
Enlige kr. 125,-
Ægtepar kr. 200,-
Unge under 18 år
og studerende kr.75,-
Giro +1-923-8417
Netbank Handelsbanken 7625 1359220
Mobilepay 9189 1416

Redaktion

Søren Stidsen, Vibe Hellmund
og Ellen Højlund Wibe (redaktør)

Grafisk design: Graphic Care
Tryk: Øko-Tryk
Oplag: 2.000 stk.

Sekretariatet

Landssekretær
Ellen Højlund Wibe
Cedervej 1, Stjær,
8464 Galten
Tlf. 47 52 44 84
jegvilleve@rettentilliv.dk

Abortlinien

Abortlinieleder
Karina Borch Andersen
Vestre Ringgade 52, st. th.
8000 Aarhus C
Tlf. 91 89 04 83
karina@abortlinien.dk

Telefonrådgivning: 48 39 48 48
åben hver dag mellem kl. 19.00 og 22.30.
Brevkasse: www.abortlinien.dk/brevkasse
Mailrådgivning: post@abortlinien.dk
www.abortlinien.dk

Kommunikation/web

Kommunikationssekretær
Kerstin Hoffmann
Ørslevklostervej 76
7840 Højslev
Tlf. 97 52 04 94
web@rettentilliv.dk

Økonomi

Regnskabsfører
Bodil Kousgaard Fomsgaard
Oldagerparken 32
6900 Skjern
Tlf. 40 68 44 43
bodilfomsgaard@gmail.com

Bestyrelse

Formand: Per Damgaard Pedersen, sognepræst, tlf. 24 40 48 28
Næstformand: Jens Vindum, økonomichef, tlf. 61 33 83 92
Ove Nielsen, plejehjemsleder, tlf. 97 35 21 66
Hanne Kjærgård Rønn, jordemoder, tlf. 60 46 78 28
Anders Peder Ryttersgaard Rønn, lærer, tlf. 26 36 98 20
Nikolaj Henriksen, projektleder, tlf. 21 65 61 34
Jakob Carl Christensen, efterskoleforstander, tlf. 30 13 17 14

Et dæmoniseret menneskesyn

"Der tales råt om mennesker med handicap i Danmark". Det var overskriften på en forsideartikel i Kristeligt Dagblad den 30. januar. Og folk, der er organiseret i arbejdet med handicappede og deres pårørendes vilkår, bekræfter i artiklen den stigende tendens til at gøre et menneskes værdi op i dets nytte og bidrag til samfundsøkonomien; de frygter konsekvenserne af forråelsen og tingsliggørelsen af mennesker med handicap.

Danmark var det første land i verden, der i 1934 vedtog en særlov om kastraktion og sterilisation af "åndssvage" og "sindssyge" med det formål at begrænse de "abnormes" antal. Mindst lige så beskæmmende er det, at vi var blandt de første til i 2004 at tilbyde alle gravide fosterscreening, dvs. muligheden for at tjekke sit barn undervejs i graviditeten med henblik på at frasortere børn med et handicap.

"Der går", som den østrigske professor Heinrich Reichel profetisk forudsagde i midten af 1930'erne, "en stige med følgende trin: fødselsbegrænsning - sterilisation - abort - eutanasi". I dag står vi med foden på 4. trin. Udviklingen har sin egen, kolde logik. Da vi først begyndte at give køb på det syn, at mennesket har en indre, umistelig værdi, var vejen banet for en kynisk sortering i menneskeliv ud fra rene nyttekriterier og en værdi, der måles i kr. og ører.

Lad os aldrig opgive kampen imod dæmoniseringen af menneskesynet og kampen for et værdigt liv uanset den enkeltes formåen.

Ellen Højlund Wibe, landssekretær

Økonomi

Hjertelig TAK!

Vi ser tilbage på regnskabsåret 2016 med stor taknemmelighed.

TAK til alle vore trofaste givere igennem året. TAK for de spontane og de faste bidrag. Også stor TAK til vores sponsorer, som har bidraget med flotte gaver.

Reaktionerne på brevene om ekstra-beløb til Abortliniens arbejde har været opmuntrende for os. Vi har oplevet et helt fantastisk giversind. Tusind TAK!

Det giver os energi og frimodighed til fremadrettet at arbejde med nye ideer, så vi kan nå bredere ud.

Vær opmærksom på, at det nu er blevet muligt med sit dankort at give et fast månedligt eller årligt bidrag via betalingsmodulet på den ny hjemmeside. Her finder du også oplysning om fradragsret, gavebreve og mulighed for at skrive testamente.

Har du spørgsmål, er du altid velkommen til at kontakte os.

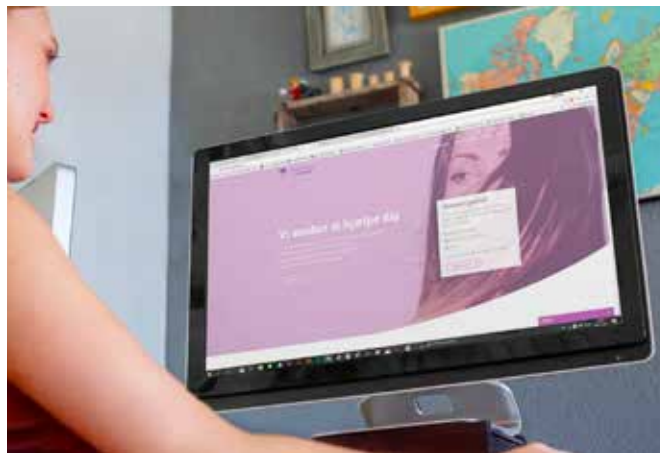
Regnskabsfører Bodil Fomsgaard

Retten til Liv opruster digitalt!

Retten til Liv har taget hul på det nye år med to nye hjemmesider!

Retten til Livs hjemmeside: www.rettentilliv.dk

Abortliniens hjemmeside: www.abortlinien.dk

Større brugervenlighed og nye funktioner. Det er bl.a. noget af det, kommunikationssekretær Kerstin Hoffmann har indarbejdet i de nye hjemmesider, som også er sat op i flot, nyt design, der matcher tiden.

Et par af de nye funktioner er webshop - *kig endelig ind og se alle bestillingsmulighederne!* - og chatfunktion på Abortliniens hjemmeside. Det sidste giver mulighed for at række endnu længere ud og nå en målgruppe, der foretrækker denne form for kommunikation.

Også på økonomidelen er mulighederne optimeret. Og så er der tænkt i større brugervenlighed fra mobile enheder.

På de gamle hjemmesider var der voksende sikkerhedstekniske udfordringer, og også dette problem skulle være løst med de nye sider.

Vi er taknemmelige for donationer fra Jubilæumsfonden og private sponsorer til Abortlinien; den økonomiske håndsrækning derfra har været med til at sætte skub i processen.

I den meget tidskrævende proces har Kerstin Hoffmann samarbejdet med web bureauet FlowTwo, som står bag produktionen.

Brug de nye hjemmesider: **Rettentilliv.dk** og **Abortlinien.dk**

-ehw

... HUSK ÅRSMØDET DEN 1. APRIL. HUSK ÅRSMØDET DEN 1. APRIL. HUSK...

Release af nyt magasin satte fokus på sorgen efter abort

Den 3. november inviterede Retten til Liv til release af magasinet "Jeg fortryder det hver eneste dag" - om senfølger efter abort (se anmeldelse side 12). Den hyggelige caféstemning ved bordene til trods, var det abortens tunge senfølger, som de fremmødte i babtistkirken i Odense centrum blev præsenteret for.

Retten til Livs landssekretær lagde ud med en præsentation af magasinet og understregede et håb om, at magasinet kunne være med til at bryde det tabu, der ligger over abortens smertefulde bagside for kvinder i titusindvis. At bryde tabuet er vejen til heling.

En af dem, der har bidraget med et kapitel, "Om abort som psykisk traumatisering", psykolog Bjørn Håkonsson, bekræftede fra sin praksis i mødet med abortramte kvinder magasinet aktualitet.

Arrangementet sluttede af med et fakkeloptog i novembermørket gennem gågaden i Odense ud til Assistenskirkegårdens gravplads for ufødte. Med en kort ceremoni og kransenedlæggelse ved gravstedet ønskede Retten til Liv at udtrykke fortrydelse og sorg over, at vi som samfund lader aborten finde

Kransen bar følgende tekst på båndet: Til minde om ethvert barn, der har mistet livet i en abort. Tilgiv os!

sted. Samtidig ønskede vi at vise respekt for de ufødte, der har mistet livet og medfølelse over for de kvinder, der har fortrudt deres abort, og som savner deres barn.

-ehw

Retten til Liv i debat om abort på Kvindemuseet i Aarhus

50 - primært unge - mødte frem, da Kvindemuseet i Aarhus den 9. november slog dørene op til en debat om abortvalget og de tunge følelser, der kan følge efter. I panelet deltog Ulla Krogger og Anette Storgaard fra Mødrehjælpen og Ellen Højlund Wibe fra Retten til Liv.

Mødrehjælpen præsenterede sig som den uvildige rådgivning, der ikke havde nogen holdning til abort og derfor kunne møde kvinden fordomsfrit. På spørgsmål fra salen kom det dog frem, at rådgiverne i mødrehjælpen støtter den fri abort begrundet i ukritisk tillid til lovgiverne. Modsat dette præsenterede Retten til Liv sig med en klar holdning imod abort og slog fast, at foreningens rådgivningsarbejde er motiveret af et ønske om at redde både mor og barn. Men samtidig blev det fremhævet, at dette at drive rådgivning for mennesker i krise primært handler om at lytte og stille de gode spørgsmål, der sætter den rådssøgende i stand til at handle i overensstemmelse med egne værdier.

Ellen Højlund Wibe holdt herefter et oplæg om senfølger efter abort, hvor der blev citeret flittigt fra Retten til Livs nye ma-

gasin, og en livlig debat fra salen startede. En del spørgsmål drejede sig om, hvordan et samfund ville se ud, hvis der ikke var fri abort. Meget opmuntrende at opleve en nysgerrig og sund interesse for dette emne fra de mange fremmødte unge.

-kh

Abort som et instrument til et bedre

Historisk vue over kvindesag og abortkamp i Danmark

■ Af Ellen Højlund Wibe, landssekretær

Den fri abort anses i diverse kvindebevægelser som en meget stor sejr og hives hvert år frem på Kvindernes Internationale Kampdag den 8. marts som deres store sejrstrofæ. Det er kvindesagsforkæmpernes argumenter for fri abort, der stadig i høj grad præger debatten, og modstandere af fri abort stemples gerne som kvindefjendske eller det, der er værre.

Sådan har det ikke altid set ud i danske kvindeorganisationer - med Dansk Kvindesamfund som den mest fremtrædende. Medlemmerne var splittet på spørgsmålet, helt frem til få år før loven om fri abort blev vedtaget.

Den danske forfatter Thit Jensen fik indirekte en stor betydning i arbejdet for at liberalisere adgangen til legal abort, selv om hun personligt ikke gik ind for fri abort. Dette påviser historiker Lau Sander Esbensen i sin bog om Danmarks moderne aborthistorie* (s. 34), og fra hvilken oplysningerne til denne artikel er hentet. Thit Jensens berømte foredrag fra 1923 om "Frivilligt Moderskab", hvor tanken om kvindens ret til selvvalgt børnebegrensning via adgang til datidens præventionsmuligheder banede vej for en kobling mellem graviditet og selvbestemmelse i den offentlige bevidsthed. Hun tog i 1924 initiativ til Foreningen for Seksuel Oplysning.

Thit Jensens idé om frivilligt moderskab fandt imidlertid ikke opbakning i ledelsen for Dansk Kvindesamfund. Deres medlemmer var stærkt delte, og for ikke at støde en stor del af baglandet fra sig, valgte man at forholde sig neutralt til disse synspunkter.

Da spørgsmålet om legal abort for alvor kom på dagsordenen i begyndelsen af 1930'erne, valgte man samme taktik: man kom ikke med nogen offentlig holdning til sagen; der var andre sager, der havde højere prioritet.

I de næste årtier skete der et stemnings- og holdningsskifte i befolkningen i takt med den sekulariseringsbølge, som bl.a. kulturradikale kræfter havde sat gang i, og som mere og mere fortrængte kristen værditænkning.

I Dansk Kvindesamfund var man i 1960'erne imidlertid stadig splittet på spørgsmålet, hvor primært den unge generation var fortalere for legal abort. I 1967 tog disse initiativ til at arrangere abortrejser til Polen, Jugoslavien og England, og selvom det ikke for alvor blev sat i værk, pustede denne provokation nyt liv i abortdebatten.

Den ældre generation i Dansk Kvindesamfund argumenterede imod legal abort ud fra en bekymring for, at den højt be-sungne frivillighed ville drukne i tvang mod den kvinde, som dybest set gerne

kvindeliv?

” ... bekymring for, at den højt besungne frivillighed ville drukne i tvang mod den kvinde, som dybest set gerne ville beholde barnet, men hvor hendes mand eller andre nære relationer foretrak abort.

ville beholde barnet, men hvor hendes mand eller andre nære relationer foretrak abort. Og desuden forudså man, hvordan samfundet med abortmuligheden kunne sno sig udenom at forholde sig til sociale problemer.

På et landsmøde i 1967 udvandrede en stor del af de yngre medlemmer, og året efter dannede de foreningen Individ & Samfund, som med opsigtsvækkende aktioner agiterede for kvinders ret til legal abort. Fri abort, mente de, indebar et opgør med mandssamfundet og en insistens på kvinders ret til at bestemme over deres eget liv - og over fosterets liv. Tanken om fosterets selvstændige værdi og ret til livet var ude af billedet.

I 1969 kom der en ny hovedbestyrelse til i Dansk Kvindesamfund, hvor et flertal gik ind for fri abort, og efter et dramatisk landsmøde blev der vedtaget en resolution, der indførte kravet om fri abort. Flere mente, at forslaget var kuppet igennem.

I 1970'erne fik abortdebatten en køns-politisk overbygning med stor gennemslagskraft. Rødstrømpebevægelsen blev dannet som en aflægger af 1960'ernes kvindesag og venstrefløjsideologi, og de så kvindekampen som en klassekamp, en del af en overordnet (køns)politisk kamp og ikke bare et spørgsmål om den enkelte kvindes frigørelse.

Med den historie, der går forud, er det

åbenlyst, at det langt fra var deres "fortjeneste" alene, at loven om fri abort blev stemt igennem i 1973.

Det er for øvrigt værd at bemærke, at mytedannelsen om antallet af illegale aborter og deres farlighed, voldsomt overdrevet, også kom til at spille en meget vigtig rolle i bevægelsen frem mod fri abort. Som Lau Sander Esbensen påpeger (s. 247), så tog politikere og andre stilling på baggrund af en fortegnet virkelighed, til trods for at fakta var tilgængelige. Og myterne lever stadig i bedste velgående.

Hvor kvinders sociale nød de første årtier var det afgørende incitament for forandring, var det legal abort som et redskab til kvindens personlige frihed, et "livsplanlægningsinstrument", der efterhånden dominerede. Efter 44 år med fri abort er det relevant at spørge, om kvinderne blev lykkeligere med dette instrument til at kontrollere deres liv?

I magasinet "Jeg fortryder det hver eneste dag. Om senfølger efter abort" taler vidnesbyrdene fra de mange kvinder deres tydelige sprog.

**Lau Sander Esbensen: "Thi Livet er stærkere end Loven..." Danmarks moderne aborthistorie.*

Syddansk Universitetsforlag 2014

Det var ikke mit valg!

Presset fra omgivelserne var stort, da Marianne som 15 årig på under en uge skulle beslutte, om hun ville have en abort. Hun fandt derfor aldrig den fornødne tid og ro til at mærke efter, hvad hun selv ville og endte med at træffe et valg, der ikke var hendes eget.

■ Interview v. Karina Borch Andersen, Abortlinieleder

Marianne gik i 9. klasse, da hun fandt ud af, at hun var gravid. Hun havde kun været kort tid sammen med sin daværende kæreste og havde ikke forholdt sig til risikoen for at blive gravid. *"Det var jo sådan et teenageforhold, så det var ikke noget, vi talte om,"* fortæller Marianne. Det kom derfor som et stort chok for hende, da hun opdagede, at hun var gravid. *"Min første tanke var, at det skulle jeg ikke. Jeg skulle have en abort. Men så, når jeg nærmere tænkte over det, så fik jeg nogle andre følelser omkring det",* siger Marianne.

Stort pres

"Jeg var rigtig meget i tvivl, men på grund af min alder havde jeg meget pres fra alle steder" fortæller Marianne, der oplevede at blive presset både af sine forældre og sin kærestes mor, men også fra professionelle i sundhedssystemet. Hendes forældre reagerede med at blive vrede og så abort som den eneste løsning. *"Jeg sagde flere gange, at jeg hellere ville have barnet og bortadoptere det, end at jeg ville dræbe barnet. For det var sådan, jeg følte det. Men det ville min mor ikke have. Bortadoption var*

ikke rigtig en mulighed," husker Marianne.

Ved første konsultation hos lægen, blev hun med det samme henvist til en abort. Hun følte ikke, at lægen tog sig tid til at snakke situationen igennem med hende. Da det viste sig, at hun var længere henne end 12 uger, blev hun henvist til en senabort. Også i samtalen med samrådet omkring senabort oplevede Marianne et stort pres: *"Jeg blev igen mødt af... altså de sagde egentlig ikke, at jeg skulle få en abort, men de sagde det alligevel lidt uden at sige det direkte."*

Under en uge efter at Marianne havde opdaget, hun var gravid, endte hun med at give efter for presset og få en kirurgisk abort. *"Der var så mange, der ville have et svar. De ville have et bestemt svar. Det var mig, der skulle sige det, men alle pressede mig til det svar. Jeg kunne ikke engang være 5 minutter alene, uden at der var en, der sad ved mig. Så til sidst fik jeg det sådan: Ok, så gør jeg det, så jeg kan få noget fred!"*

Kontakt til Abortlinien

Midt i det kaos og pres, Marianne stod

i, stødte hun på Abortliniens hjemmesider. Hun kom i kontakt med en rådgiver og oplevede her for første gang at blive mødt af nogen, der lyttede til hende og gav plads til, at hun selv kunne træffe en beslutning. *"Det var ikke noget med at hælde i en bestemt retning. Jeg følte, at jeg selv skulle bestemme det, det gjorde jeg ikke rigtig, når jeg talte med andre."* Gennem Abortlinien fik Marianne også kontakt til en ung pige, der også havde været gravid som teenager. Igenem længere tid talte Marianne med hende på mail og sms. *"Det var en stor hjælp at tale med en, der havde været igennem det samme. Man kan godt have gode veninder, men det er de færreste, der kan sætte sig ind i det, medmindre man selv har stået i det."*

Psykologsamtaler

På trods af kontakten til Abortlinien var presset fra omgivelserne alligevel så stort, at Marianne aldrig rigtig nåede at få tid og ro til at finde frem til, hvad hun egentlig selv ville. Efter aborten oplevede hun derfor, at hun havde været tvunget ud i et valg, der ikke var hendes, og hun fik det meget dårligt psykisk. Hun

var ked af det, vred på sine forældre og fik en depression. Hun gik derfor til samtaler ved en psykolog i 2 år for at få hjælp til at få talt og tænkt det hele igennem - både selve aborten, men også det problematiske forhold til sine forældre. *"Jeg tror også et eller andet sted, at mine forældre var kedede af det bagefter. De var kedede af, hvordan de havde reageret, og jeg tror egentlig godt, de kunne se, at de på en eller anden måde havde taget meget ret fra mig."*

Aldrig mere abort

Samtalerne med psykologen har også hjulpet Marianne til at acceptere og leve med, at det var sådan, det blev - selv om hun fortsat den dag i dag ikke ved, hvad hun selv ville have valgt, hvis hun havde fået tid og ro til selv at træffe beslutningen. *"Om det var en god beslutning, eller om det var en dårlig beslutning, det tror jeg ikke rigtig, at jeg kan sige. Ikke andet end, jeg har accepteret det nu."*

Marianne har dog efterfølgende været

” Efter aborten oplevede hun, at hun havde været tvunget ud i et valg, der ikke var hendes, og hun fik det meget dårligt psykisk.

klar over, at hun aldrig igen vil have en abort. Efter hun havde været sammen med sin nuværende kæreste et stykke tid, fortalte hun ham derfor om aborten og gjorde det klart for ham, at hun aldrig nogensinde ønsker at få en abort igen. Hendes kæreste var forstående overfor dette, og sammen traf de derfor valget om at få deres datter, Sofia, selv om de kun var 18 og 20 år. *"Vi har taget valget sammen om at få et barn. Der har aldrig været nogen tvivl,"* forklarer Marianne og fortæller, hvordan dette også har betydet, at de denne gang har mødt støtte og opbakning fra deres forældre.

Hvis du vil have det skidt med en abort, så få barnet!

Marianne drømmer om en dag at blive læge. Til spørgsmålet om, hvad hun

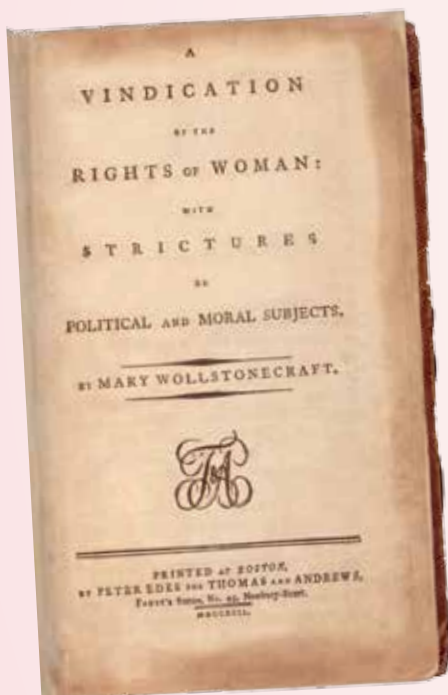
selv ville gøre, hvis hun en dag får en 15-årig pige i sin konsultation, der er gravid, svarer hun: *"Det, man mest af alt har brug for, det er en, der kan lytte til en. Man skal ikke pejle nogen til enten at skulle have et barn eller ej; men i stedet hjælpe personen til at mærke efter: Hvordan ville du have det med at få en abort? Hvis du ville have det helt vildt skidt, så få barnet!"*

Marianne har selv henvendt sig til Abortlinien med sin historie, da hun gerne vil stille sig til rådighed for andre piger, der står i samme situation, som hun har stået i. Hun kan kontaktes via abortlinieleder Karina Borch Andersen på: karina@abortlinien.dk.

Kvindens ret og fosterets ret - to sider af samme sag

■ Af Søren Stidsen, cand. theol.

Kampen for retten til abort er i de flestes bevidsthed en grundlæggende del af feminismen. Sådan behøver det imidlertid ikke være. Faktisk var det lige modsat i den tidlige feminisme i blandt andet i USA.

Mary Wollstonecrafts bog "A Vindication of the Rights of Woman" fra 1792.

Allerede den tidlige kvinderetsforkæmper Mary Wollstonecraft argumenterede i sin bog "A Vindication of the Rights of Woman" fra 1792 imod abort, fordi abort er et middel, mænd benytter sig af, så de kan bruge kvinder som et middel til tilfredsstillelse af deres egen seksuelle lyst uden at tage ansvar for de børn, der kommer ud af det.

Slavers og ufødtes rettigheder - samme kamp

Feminismen havde på mange måder sit udspring i de samme kredse, som havde kæmpet mod slaveriet, og i denne kamp havde kvinderne lært to ting. For det første havde de indset, at alle mennesker er lige og derfor også skal have samme rettigheder. Det gjaldt også de ufødte. Samtidig havde de oplevet, hvordan kvinder også i kampen mod slaveriet var blevet nægtet ligestilling med mændene.

Det viste sig tydeligt i 1840, hvor syv tilrejsende kvinder ikke fik lov til at deltage ved den store World Anti-Slavery Convention i London. Selvom sorte og hvide skulle ligestilles, så var der mindre villighed blandt de magthavende mænd til at ligestille mennesker på tværs af andre skel.

Feminisme er også forsvar for de ufødte

En af disse kvinder var Elizabeth Cady Stanton, der blev en af de fremmeste amerikanske kvinderetsforkæmpere. Sammen med Susan B. Anthony udgav hun fra 1868 til 1872 bladet "The Revolution", som var talerør for kvindesagen. Bladet finansieredes til dels gennem annoncer, men bragte ikke annoncer for foster- og spædbørnsdrab. Tværtimod talte Stanton imod "mord på børn både før og efter fødslen", og i 1868 skrev hun således i The Revolution: "Vi lever i dag

” Moderskabet var en fundamental del af det at være kvinde, og det skulle ikke tages fra kvinden.

Elizabeth Cady Stanton 1815 - 1902

i et magtsamfund, hvor det maskuline overalt overmander det feminine og tramper på såvel kvinder som børn. Lad kvinden hævde sig selv i al sin naturlige ægthed, værdighed og styrke og gøre en ende på hele denne lidelse og mordene på hjælpeløse børn". For de tidlige feminister handlede kampen om, at kvinder skulle være lige med mænd, men de skulle ikke være det ved at blive mænd. Moderskabet var en fundamental del af det at være kvinde, og det skulle ikke tages fra kvinden. Ingen kvinde skulle tvinges af sin mand til hverken sex eller abort.

Fri abort - den ultimative udnyttelse af kvinder

I den næste generation nåede feministerne deres store mål. Den 19. tilføjelse til forfatningen blev vedtaget i 1920, og kvinder fik stemmeret i USA. Bannerføreren for denne generation af feminister var Alice Paul, som blot var 35 år, da sejren kom i hus. Gennem

Borte var tanken om lighed mellem mænd og kvinder. Nu skulle kvinder være mænd, og ufødte børn var en forhindring, der måtte skaffes af vejen.

de næste mange år kæmpede hun for generel ligestilling. Hun skrev og fremsatte en ny tilføjelse i 1923, som forbød enhver form for forskelsbehandling på grund af køn. Kampen for den var en hjørnesteen i kvinderechtsagen i USA, frem til den blev vedtaget i begge kongressens kamre i 1972. Den trådte dog ikke i kraft, da for få stater ratificerede den. Alice Paul fulgte i sine forgængeres spor og kæmpede imod abort, som hun så som den ultimative udnyttelse af kvinder.

De ufødte blev tabere, da ligestillet aflagtes af lighed

Hvordan blev aborten så en integreret del af moderne feminisme? To mænd, Lawrence Lader og Garrett Hardin, stod sammen med Caroline Myers bag stiftelsen af National Association for the Repeal of Abortion Laws (Den Nationale Sammenlutning til afskaffelse af Abortlove), som havde held med at ændre abort fra en voldshandling mod et barn til en ret for kvinder, og de fik størstedelen af kvinderechtsbevægelsen med. Laders argument var, at hvis kvinder ville have samme arbejds- og uddannelsesmuligheder som mænd, måtte de have et middel mod graviditet. Borte var tanken om lighed mellem mænd og kvinder. Nu skulle kvinder være mænd, og ufødte børn var en

forhindring, der måtte skaffes af vejen.

I 1869 skrev Mattie Brinkerhoff i The Revolution: "Når en mand stjæler for at kunne stille sin sult, så er det en rimelig antagelse, at der er noget galt med samfundet - så når en kvindes tilintetgør sit ufødte barn, så er det et bevis for, at hun er blevet uretfærdigt behandlet". Den uretfærdighed i samfundet er stadig tilstede.

Feminismens pionerer hædres på nye dollarsedler

Skulle nogen nu tænke, at kvinderne i denne artikel er udvalgt, fordi de har de rigtige meninger, så bemærk, at den amerikanske nationalbank i 2020 udsender nye ti-dollarsedler i anledning af hundredåret for kvinders stemmeret. De prydes af de fem store feminister Alice Paul, Susan B. Anthony, Elizabeth Cady Stanton, Sojourner Truth og Lucretia Mott. Abortmodstanden fra de to sidste blev der desværre ikke plads til at skrive om her.

Feminism for Life i USA arbejder for et samfund, der støtter kvinden, så abort ikke bliver løsningen på hendes problemer. Besøg deres hjemmeside:
www.feminismforlife.org

"Jeg fortryder det hver eneste dag".

Om senfølger af abort.

Udgivet af Retten til Liv 2016.

■ Anmeldt af Laurits Laursen Bjerre, speciallæge i psykiatri.

Titlen på magasinet er meget sigende for indholdet, som er et sandt rædselskabinet af sorg og smerte efter provokeret abort.

Magasinet er bygget op af personlige fortællinger, essays og faglige artikler. Især de velformulerede og let læste personlige fortællinger og essays gør et stort indtryk. Som læser får jeg et

sjældent indblik i den sjældent indblik i den rædsel, det er at vågne op af narkosen og pludselig indse, hvilken utilgivelig handling jeg som mor har gjort mod mit eget barn.

Både troende og ikke-troende beskriver med en smertelig klarhed den lidelse og sorg, det er at leve med at have slået sit eget barn ihjel. En handling som ikke kan gøres om.

Magasinet viser også en hjælp gennem terapi, og for troende også gennem Guds tilgivelse. Samtidig beskrives realistisk, at Guds tilgivelse kan være svær at tage ind i sit liv.

I magasinet tydeliggøres det, at kvinders samvittighed bliver gjort til genstand for en politisk kamp.

Det er "politisk ukorrekt" at føle skyld og samvittighedsnag efter provokeret abort. I kvindefrigørelsens navn fornægtes og tabuiseres medstres følelser, hvilket er medvirkende til

forværring af de psykiske kvaler efter aborten.

I magasinet refereres til flere undersøgelser (heriblandt 3 skandinaviske), som på overbevisende måde viser, at mange kvinder får psykiske problemer efter abort.

I magasinet argumenteres for at indføre diagnosen Post-Abort-Syndrom som samlet betegnelse for de psykiske symptomer, som kan komme efter en provokeret abort. Jeg synes dog, det væsentligste er, at magasinet dokumenterer den store mængde af lidelser, som mange aborttramte kvinder pådrager sig. Såvel psykisk som moralsk-etisk.

Dette lykkes til fulde i dette magasin, som viser de mange facetter af abortens konsekvenser.

Magasinet er en stærk etisk udfordring til os alle om vores pligt til at advare om, hvad der kan ske efter en abort. Ikke mindst hviler der et stort ansvar på sundhedspersonalet, som bør orientere de gravide om risikoen ved provokeret abort, ligesom man orienterer om risikoen ved alle andre indgreb i sundhedsvæsenet.

Magasinet er af en sådan lødighed, at det med stor værdi kan læses af sundhedspersonale.

Magasinet er i A-4 format, har et flot design, god papirkvalitet og er på 88 sider.

Køb og læs magasinet. Det er rystende og hjerteskrærende læsning.

“
... det væsentligste er, at magasinet dokumenterer den store mængde af lidelser, som mange aborttramte kvinder pådrager sig. Såvel psykisk som moralsk-etisk.

Abortspørgsmålet og præsidentvalg

■ Af Lars Hellmund, supervisor

Umiddelbart bød 2016 på nogle massive og uforudsigelige ændringer, som vi nu her i 2017 kan grunde over. Flygtningekrise, terroraktioner i Berlin, Nice, Paris og Istanbul. Briternes afstemningen om EU-medlemskab og ikke mindst præsidentvalget i USA, hvor den besynderlige Donald Trump sejrede.

Sidstnævnte vækker en interesse, da valgkampen trods mudderkast og spin bød på vægtning af abortspørgsmålet hos kandidaterne. Hillary Clinton talte for abortrettigheder og pro choice (for valg af abort, red.), mens Donald Trump syntes at vippe imellem tidligere pro choice holdninger og vag opbakning til "Planned Parenthood" og siden opbakning til pro life, udfordret som han blev under primærvælgene af den konservative kristne Ted Cruz. Væsentlig er dog, at abortspørgsmålet fylder en del hos den amerikanske befolkning med overvejende pro life i det kristne Midtvesten og ditto pro choice i det mere liberale Californien og ved Østkysten.

Det kan ligne taktik, at Trump valgte en pro life tilgang for at opnå opbakning fra de mange amerikanske kristne vælgere. Derfor er det straks mere interessant at se på Trumps vicepræsident, Mike Pence. Netop Pence kommer som guvernør fra en af USA's mest pro life stater, Indiana, som sandsynligvis har den strengeste abortlovgivning. Pence tonede i valgkampen rent flag om sine kristne værdier og sit standpunkt i abortspørgsmålet. Pences valgkamp har utvivlsomt bidraget væsentligt til Trumps sejr.

Det leder i min optik til et lille håb om, at ufødte børn for en tid har en fornyet stemme nær magtens centrum i USA, en stemme som vil kunne italesætte pro life-værdier.

De officielle aborttal fra CDC (Centers for Disease Control and Prevention) synes at vise en nedgang i antallet af aborter i USA. Aborttallet var i 2013 på smertefulde 664.435 registrerede aborter, hvilket heldigvis er en halvering af aborttallene i 1990'erne. Det indgyder et håb om, at oplyst abortmodstand, seksualundervisning og deslige kan have en positiv effekt og fortsat nedbringe aborttallene. Abort bliver næppe forbudt i USA i nogen nær fremtid, men jo færre des bedre.

At abortspørgsmålet også kan få indflydelse i en præsidentvalgkamp i et europæisk land, tyder det kommende præsidentvalg i Frankrig på. Den republikanske præsidentkandidat, katolikken Francois Fillon, er personligt imod abort og meget tyder på, at bl.a. hans vægtlægning på kristne værdier spiller en rolle i hans popularitet. Det skal blive interessant at følge også den valgkamp.

"Fosteret er en del af kvindens krop"

FUP ELLER FAKTA

■ Af Agnete Maltha Winther, animator og hjemmegående

Hvor ofte hører vi ikke aborttilhængere postulere, at kvinder har ret til at bestemme over egen krop - derfor skal abort være lovligt.

Umiddelbart antydes der her, at fosteret kan fjernes på lige fod med en blindtarm eller en tand, der hives ud. Fosteret har ingen selvstændig værdi - det er blot en del af kvindens krop.

Denne påstand kunne ikke være mere falsk. Fosteret er helt fra undfangelsen en selvstændig organisme, der udvikler sig og vokser. Det har blot brug for næring og et beskyttet miljø fra sin mor - akkurat som vi alle har brug for næring og et særligt miljø for at vokse og trives.

For at forstå, hvorfor nogen tænker

på fosteret som en del af kvinden, skal vi kigge på forskellen mellem konstruktion og udvikling. Et foster konstrueres ikke i sin mors liv som en bil på et værksted.

Hvis fosteret på denne måde blev bygget inde i moderens krop, kunne man med rette være i tvivl om, hvornår det var et selvstændigt menneske, for hvornår er en bil egentlig en bil? Når hjulene er sat på? Når motoren er på plads? Eller først når den er malet og kører ud af værkstedet? Nej, forestil dig snarere et polaroid foto, der lige er blevet spytet ud af kameraet. Først

Forstå hvad folk mener, inden du svarer

Når du hører nogen sige, at abort skal være lovligt, fordi kvinden bestemmer over sin egen krop, så er det ikke sikkert, han/hun mener, at fosteret er en del af kvinden. Måske mener de i virkeligheden, at kvinden har ret til at nægte fosteret adgang til sin krop. Dette er et helt andet argument, som ikke nødvendigvis benægter fosterets selvstændighed eller menneskelige status.

er det bare et hvidt stykke papir, men så langsomt træder motivet frem og bliver mere og mere tydeligt. Der er ingen tvivl om, at fotoet opstod i det øjeblik, jeg klikkede med kameraet, men det havde brug for tid til at modnes. Sådan er det også med fosterets udvikling. Det er helt sig selv fra begyndelsen.

Umbert the Unborn

by Gary Cangemi

PRO LIFE UNGDOMSAFTEN

Er det kun 30+, der kan skabe en forskel? **NEJ!** Den 31. marts lægger vi op til en aften for unge, hvor abort er i fokus.

Stud. theol. Søren Rønn fra Aarhus deltager og deler her nogen tanker om emnet:

"Det, jeg selv synes er rigtig svært - og vigtigt! - er at lære at tale om emnet på en god måde. Det er jo et upopulært synspunkt, og for de fleste aborttilhængere er det ikke et spørgsmål om argumenter, men om følelser. Mange, især unge abortmodstandere, har en tendens til enten at sige ingenting eller at formulere sig ret udiplomatisk. Kærligheden til mennesker skal drive os i abortkampen, og det er vigtigt, at vi øver os i at tale med mennesker på en respektfuld og favnende måde".

Måske mangler du selv nogle af disse redskaber. Så kom og vær med i fællesskab med andre unge. Det foregår i IM-Huset i Skjern. Der vil være pizza på menuen, kaffe på kanden og noget godt til ganen senere på aftenen, alt sammen til den nette sum af 0 kr. Kommer du langvejsfra eller er klar på mega hygge med andre unge til ud på de små timer, så er der mulighed for overnatning for alle, der har lyst.

Søren Rønn kan langtfra nå omkring alle dilemmaer omkring abort, så kom også med til Retten til Livs årsmøde dagen efter (ikke et krav!), og vær med til at vise, at det ikke kun er 30+, der kan gøre en forskel inden for Retten til Liv. Vi ses!

På udvalgets vegne - Elisabeth B. Larsen

 Find mere information på "Retten til Livs" Facebook side.

Abort som tabu
FEBRUAR

Retten til Livs årsmøde

1. april 2017 · IM-Huset · Finderupsvej 25 · 6900 Skjern

Program

- 9.30: Ankomst, kaffe m. rundstykker.
- 10.00: Foreningens årsmøde. Bliv opdateret på abortsituationen og Retten til Livs indsats og hør om nye tiltag og planer.
- 12.00: Frokost.
- 13.00: **Abort som tabu i folk og kirke.**
Foredrag ved sognepræst Henrik Højlund. Efterfølgende drøftelse.
- 15.00: Kaffe
- 15.30: Inspirerende indslag
- 16.00: Forbønsgudstjeneste v. Henrik Højlund og Per Damgaard.
- 16.30: Årsmødet slut.

Kom og tag livtag med tabuet omkring abort og bliv klædt på til forsvaret for de ufødte!

...

Pris for deltagelse i årsmødet inklusiv forplejning: 100 kr.

Halv pris for studerende og unge under 18 år. Børn gratis.

Tilmelding til sekretariatet:
jegvilleve@rettentilliv.dk / tlf.: 47 52 44 84
Hvis man ønsker frokost, er seneste tilmeldingsfrist den 30. marts.

Abort som TABU i folk og kirke

ÅRSMØDE 2017

"Den ultimative abortmodstand er en tabt sag". Sådan lyder det ikke bare fra tilhængere af fri abort, men også langt ind i kirkens rækker. Og der fornemmes fra kristeligt hold en form for ulyst til at identificere sig med abortmodstanderne, selvom man principielt er imod abort.

Er det den negative måde, abortmodstanden fremstilles på, der er problemet? Er der noget i sagen, der modarbejder os? Har vi selv 'blinde pletter'? Hvor opstår berøringsangsten? Og ikke mindst: hvordan bliver forsvaret for de ufødte hele kirkens sag?

Kom og hør HENRIK HØJLUND, sognepræst og formand for Evangelisk Luthersk Netværk, tage livtag med de blinde pletter og berøringsangsten.

NB!

For unge er der et særligt arrangement aftenen før. Se mere på foregående side.